

حذف کاغذ و امضا از ادبیات اداری

در گام ملی مجوزها، معبر اصلی صدور مجوزهای کسبو کار در کشور خواهد بود و همه مجوزهای کشور به صورت اینترنتی و در مدت زمان مشخص صادر خواهند شد.

۲۲

• شنبه ۸ بهمن ۱۴۰۱ • ۶ رجب ۱۴۴۴ • سال سی و یکم • شماره ۸۷۰۱

آقا اجازه! می‌خواهیم کار کنیم

اقتصاد دولت زده ایران، کم چالش ندارد و یکی از دردمرها و موانع همین است که مردم و فعالان اقتصادی برای هر کسبو کاری باید از نهاد دولت اجازه بگیرند. یکی از برنامه‌های دولت سیزدهم و البته وزیر اقتصاد و دارایی این بوده که ...

۲۲

همشهری اقتصادی

امضای طلایی، بی اعتبار شد

با صدور اینترنتی مجوزهای کسبو کار، دیگر خبری از امضا و کاغذ بازی نخواهد بود

گزارش رضا کر بلائی روزنامه نگار

سختگیری ممنوع! شرط و شروط حداقلی با چاشنی وداع با امضاهای طلایی. این امر حاصل

یک سال فعالیت دولت سیزدهم در برداشتن موانع بر سر شروع کسبو کارهاست. اما راه‌های نرفته بسیاری مانده تا رتبه کسبو کار ایران در جهان بهبود یابد و دولت باید گام‌های طولانی برای تسهیل فعالیت‌های اقتصادی بردارد. از زمان ابلاغ قانون بهبود مستمر محیط کسبو کار در ۱۶ بهمن ۱۳۹۰ نزدیک به ۱۱ سال می‌گذرد و همچنان فعالان اقتصادی و مردم منتظرند تا موانع برداشته شود؛ قانونی که وزارت امور اقتصاد و دارایی را مکلف کرده بود با همکاری دستگاه‌های اجرایی و نهادهای بین‌المللی، جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های جهانی کسبو کار را بهبود بخشد و وضعیت اقتصادی مناسب کشور را به سرمایه‌گذاران خارجی معرفی کند.

قانون تسهیل مجوزها چه می‌گوید؟

تدبیر مشترک مجلس و دولت برای آسان‌سازی مسیر مجوزهای کسبو کار سرانجام در آخرین روزهای سال ۱۴۰۰ نتیجه داد و قانون تسهیل مجوزهای کسبو کار برای اجرا به دولت ابلاغ شد. روح حاکم بر این قانون، تفکیک مجوزها به تأیید محور و ثبت محور بود؛ به‌گونه‌ای که قرار شد تمامی مجوزهای کسبو کار که سلامت، محیط زیست، بهداشت عمومی- اجتماعی، نظم و انضباط پولی، مالی و ارزی، فرهنگ و امنیت ملی را به‌صورت مستقیم تهدید می‌کنند یا مستلزم بهره‌برداری از منابع طبیعی یا تغییر کاربری اراضی کشاورزی هستند، به تشخیص هیأت مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسبو کار و تأیید هیأت وزیران در صورتی‌که تا ۳ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون در در گام ملی مجوزهای کسبو کار برای اجرا به عنوان مجوزهای تأیید محور شناخته شوند. به این ترتیب سایر مجوزهای کسبو کار ثبت محور شناخته شده و افراد متقاضی پس از ثبت‌نام در در گام ملی مجوزهای کسبو کار، اجازه شروع فعالیت را خواهند داشت؛ البته به شرط اینکه فرم تعهد به گرفتن استانداردهای اجباری و مراعات قوانین و شرایط حرفه‌ای مورد تأیید هیأت مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسبو کار را امضا کنند.

با این تصمیم، مرکز ملی مطالعات، و پایش و بهبود محیط کسبو کار موظف خواهد بود ظرف ۳روز کاری پس از تکمیل ثبت‌نام، مجوز را به‌همراه شناسه یکتا برای شخص حقیقی یا حقوقی متقاضی به شکل برخط صادر کند و نتیجه را به اطلاع نهادهای نظارتی، اتاق‌های ایران، تعاون و اصناف، انجدهای صنفی، تشکل‌های ذریبط و دستگاه‌های اجرایی

مربوطه از جمله سازمان امور مالیاتی کشور و سازمان تأمین اجتماعی برسانند. البته اگر افراد متقاضی تخلف کنند، مجوز آنها باطل و فرد متخلف تا ۲سال دیگر اجازه ثبت‌نام برای راه‌اندازی کسبو کار را نخواهد داشت.

توقف بی‌جا مانع کسب است!

یکی از مزیت‌های قانون جدید این است که هرگونه توقف در صدور مجوزها توسط دستگاه‌های صادرکننده مجوز را محدود می‌سازد و حتی اگر هر یک از مراجع صدور مجوز در موعد تعیین شده در در گام ملی مجوزها، پاسخ درخواست‌کننده مجوز را اعم از قبول یا رد اعلام نکند، به منزله موافقت در نظر گرفته شده و مجوز مورد نظر از طریق در گام ملی مجوزهای کشور به‌طور خودکار صادر شده و در اختیار متقاضی قرار می‌گیرد. البته این مراجع در صورت رد درخواست، موظف هستند دلایل و مستندات تصمیم خود را به‌صورت مکتوب به اطلاع متقاضی برسانند. نکته مهم دیگر اینکه قانون اجازه هرگونه محدودیت و ایجاد مانع در مسیر صدور مجوز به بهانه‌ها و دلایلی چون اشباع بازار، محدودیت

ظرفیت و حدود صنفی یا براساس تعداد یا فاصله جغرافیایی دارندگان یا متقاضیان آن مجوز را ممنوع اعلام می‌کند و البته در صورت محدودیت منابع طبیعی یا محیط‌زیستی، مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسبو کار و با تصویب هیأت وزیران مجاز خواهد بود و دستگاه‌های ذریبط اجازه مانع‌گذاری سرخود را نخواهند داشت.

کاغذبازی جرم است

قانون تسهیل مجوزهای کسبو کار به صراحت می‌گوید: هر گاه مأموران دولتی، نظامی، انتظامی و ضابطان قضایی به محل کسبو کار افراد بروند و درخواست مجوز داشته باشند، کافی است که افراد شناسه یکتای مجوز را ارائه کنند و در صورت مثبت بودن استعلام، درخواست مدارک اضافی برای مجوز کسبو کار، جرم محسوب شده و مرتکب به یکی از مجازات‌های تعزیری درجه ۶ موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود. افزون بر اینکه با اجرای این قانون، هرگونه استعلام، تمدید یا ابطال مجوز، تنها از طریق

شناسه یکتای مجوز صادره صادر شده از طریق امکان استعلام شناسه یکتا باید برای عموم مردم فراهم باشد. البته کسبو کارهایی که از ۲سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون شناسه یکتا نداشته باشند، به لحاظ قانونی فاقد مجوز محسوب می‌شوند.

قرار داد بانکی محرمانه نیست

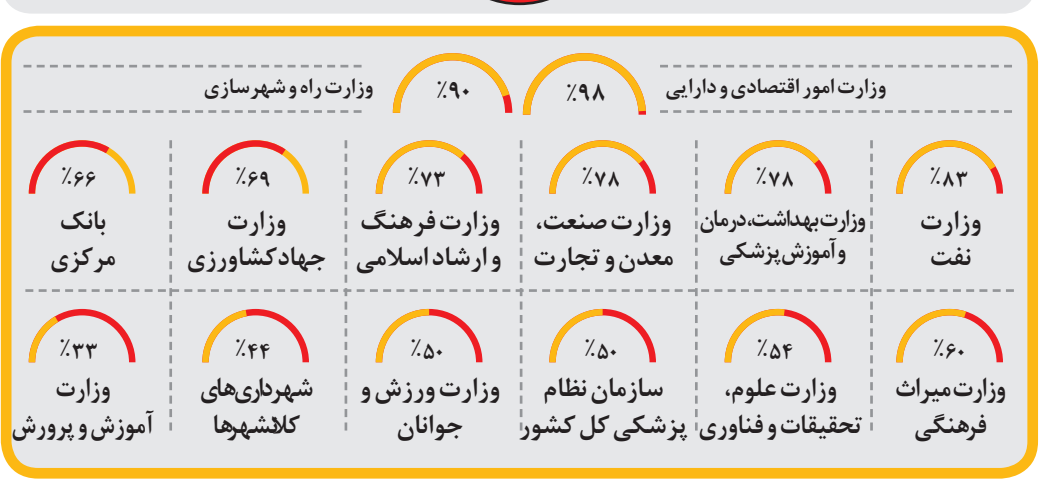
یکی از مهم‌ترین تصمیم‌های مشترک دولت و مجلس شفاف کردن قراردادهای بانکی بود؛ به‌نحوی که بانک مرکزی موظف شد بانک‌ها را وادار سازد که امکان دسترسی مشتریان به جزئیات قراردادهای تسهیلات را به‌صورت آنلاین فراهم کنند و تا قبل از آن هم بانک‌ها و مؤسسات اعتباری مکلف شدند یک هفته پس از ثبت درخواست مشتری یا سایر متعهدان ذریبط در شعبه، یک نسخه از قرارداد و اطلاعات کامل تسهیلات از جدول اقساط را به آنها ارائه کنند. به این ترتیب همه گیرندگان وام و ضامن آنها می‌توانند به تصویری از نسخه کاغذی قرارداد تسهیلات دسترسی داشته باشند و هر بانک، مدیر و کارمند شبکه بانکی که

گزارش اتصال دستگاه‌ها به در گام ملی مجوزها ۱۴۰۱/۱۱/۰۴

وزارت نیرو (۱۹ مجوز)، سازمان صدا و سیما (۱۰ مجوز)، سازمان حفاظت محیط‌زیست (۷ مجوز)، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری (۵ مجوز)، سازمان ملی استاندارد (۵ مجوز) و صندوق نوآوری و شکوفایی (۲ مجوز)

۱۰۰٪

دبیرخانه هیأت عالی نظارت بر سازمان‌های صنفی پروانه‌های کسب (۲۸۳۵ مجوز)، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (۷۹۷ مجوز)، سازمان انرژی اتمی ایران (۴۴ مجوز)، سازمان نظام مهندسی کشاورزی (۴۰ مجوز)، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (۲۶ مجوز).

دستگاه‌هایی که شرایط صدور مجوزهایشان مصوب شده ولی هیچ کدام از مجوزهایشان به در گام ملی وصل نیست (صفر در صد):
■ قوه قضاییه (۲۲ مجوز) ■ وزارت کشور (۶ مجوز) ■ سازمان اداری و استخدامی (۳ مجوز) ■ جامعه حسابداران رسمی (۱ مجوز) ■ سازمان نظام روانشناسی (۱ مجوز)

دستگاه‌هایی که شرایط صدور مجوزهایشان را تحویل نداده‌اند و هنوز تصویب هم نشده است:
سازمان برنامه و بودجه، سازمان نظام مهندسی ساختمان، فدراسیون‌های ورزشی و کانون وکلای دادگستری

نکته

یادداشت

بهبود رنجبر روزنامه نگار

مجوز؛ وزنه‌ای به پای کسبوکارها

نتایج گزارش‌های فصلی که محیط کسبو کار را در سراسر ایران پیمایش می‌کند نشان می‌دهد موانع موجود در فرایند دریافت مجوز همیشه یکی از چالش اصلی کسبو کارها بوده است.

تا همین یک‌قرن پیش برای امرار معاش و مسیر کردن شکم خانواده‌تان نیازی به کاغذبازی و جلب رضایت دولت نداشتید. اما با آغاز دوره صنعتی، مدرن شدن اقتصادها و قدرت گرفتن دولت‌ها به‌ویژه دولت‌های متمرکز ماجرا عوض شد و نیساز به مجوز امرار معاش به بخشی از فرایند کسبو کارها تبدیل شد. با این حال بسیاری از کشورها به‌ویژه کشورهای توسعه‌یافته خیلی زود متوجه شدند که سخت بودن فرایند صدور مجوز کسبو کار به کاهش رشد اقتصادی منجر می‌شود به همین دلیل شیوه کار را تغییر دادند و هم‌اکنون در اغلب کشورهای جهان صدور مجوزهای کسبو کار صرفاً ثبت‌محور است؛ یعنی کافی است نام کسبو کار جدید فقط ثبت شود و این کار نیز برای این انجام می‌شود که کسبو کارهایی که تازه متولد می‌شوند شناسایی و قوانین مرتبط با پرداخت مالیات، پولشویی و قاچاق در مورد آنها رعایت شود و دولت حتی امتیازهای ویژه‌ای برای آنها قائل شود زیرا کار خود یک صنفی، راه‌را برای عرضه کالا‌های غیراستاندارد و نقض حقوق مصرف‌کننده، هموار کرده است.

■ ■ ■

نقشه واحدهای صنفی فعال

آخرین آمارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت از وضعیت واحدهای صنفی کشور حاکی از این است که در تیرماه امسال، بیش از ۴ میلیون و ۴۳۹ هزار واحد صنفی در کشور فعال بوده که ۴۹ درصد آنها در بخش توزیعی کار می‌کنند. البته، براساس آمارهای رسمی مجموع پروانه‌های صنفی موجود در کشور به حدود ۳۰۶ میلیون پروانه می‌رسد که تعداد آنها به مراتب از واحدهای فعال بیشتر است.

سنگ بزرگ

نتایج گزارش پایش ملی محیط کسبو کار را که هر فصل به‌طور منظم اتاق ایران منتشر می‌کند، نشان می‌دهد موانع موجود در فرایند‌های اداری و دریافت مجوزهای کسبو کار در دستگاه‌های اجرایی به‌طور ثابت یکی از ۵مشکل اساسی کسبو کارها در ایران است. با وجود اینکه این پیمایش روی ۷۰۰نامگر شامل ۲۸مولفه پیمایشی و ۴۲مولفه آماري انجام می‌شود اما موانع موجود برای صدور مجوزها همیشه جزو ۵اولویت اصلی کسبو کارهاست و در طول سال‌های گذشته همه کسبو کارها عمدتاً نسبت به فرایندهای صدور مجوز گلايه داشته‌اند. تازه‌ترین گزارش منتشرشده نیز نشان می‌دهد با وجود آنکه فرایندهای صدور مجوزهای کسبو کار رو به بهبود است اما همچنان این موضوع جزو ۵اولویت اصلی کسبو کارهاست. طبق آمارهای موجود اما فرایند صدور مجوزها تا حدودی رو به اصلاح است و در تابستان امسال شاخص‌های مربوط به فرایند صدور مجوزها از ۶،۹۴درصد در بهار به ۶،۶۶درصد رسیده که کاهش آن به‌معنای بهتر شدن فضای صدور مجوزهاست.

شاخص دریافت مجوزهای کسبو کار			
بخش	بهار	تابستان	تغییر درصد
کل	۶،۹۴	۶،۶	-۴،۹۴
کشاورزی	۷،۴	۶،۹۵	-۶،۱۱
صنعت	۶،۹۲	۶،۶۶	-۳،۸۱
خدمات	۶،۹۱	۶،۵	-۵،۸۶

توضیح جدول: کاهش ارقام به معنای بهبود فرایند صدور مجوزهاست

صدور مجوز کسب در ۸روز

پاکسازی مجوزهای زائد

شاید یکی از اقدام‌های مهم، پاکسازی شرایط مجوزهاست که هیأت مقررات‌زدایی زیرنظر وزیر اقتصاد موظف شده فهرست شرایط زائد، دشوار و فاقد مبانی قانونی یا مصوبه دولت را شناسایی کند تا دستگاه‌های مصور این شرایط اضافه را حذف کنند. قرار است در جلسات آینده هیأت یادشده، فهرست نهایی شرایط اضافی و خلاف قانون در فرایند صدور مجوزها را برای تصمیم‌گیری نهایی ارائه دهد. نتیجه اینکه از میان ۴۶۳۳مجوز مصوب هیأت مقررات‌زدایی تاکنون، ۱۶۹۰مجوز معادل ۶۸درصد ثبت‌محور و ۴۹۴۴مجوز معادل ۲۲درصد تأییدمحور شناسایی شده معادل ۱۲مجوز مشاغل خانگی بوده و ۲۶۰۶مجوز ثبت‌محور شامل پروانه‌های صنفی است. به این ترتیب ۹۲درصد از کل پروانه‌های صنفی در کشور با ثبت آنلاین قابل دریافت است و تنها ۸درصد این مجوزها نیاز به تأیید دارد.